

# הרפורמה בחקלאות שלא נחתמה: הזדמנות לשינוי כיוון

הרפורמה בחקלאות שלא נחתמה מהווה הזדמנות לשינוי כיוון ביחס של המדינה לחקלאות הישראלית ובהתנהלותה של הנהגת החקלאים

זכות החקלאים למדינה, ועל המדינה ליצור את התנאים שמאפשרים את העמידה ביעדים ארוכי הטווח של החקלאות, כפי שתגדיר אותם הממשלה הנבחרת. חוסנה של החברה הישראלית וביטחונה תלוי גם בחקלאות ובהתיישבות. החקלאות והחקלאים זקוקים לוודאות וליציבות ולכן על החקלאים והמדינה לבנות במשותף תוכנית אסטרטגית רב שנתית, שעיקר יעדיה הם ביטחון מזון וביטחון תזונתי, תוך מימוש הריבונות ושמירת השטחים הירוקים והפתוחים. לא ניתן לבצע את השליחות שלנו בתוך כאוס ותוסר עקביות, כאשר מדי כמה שנים במקרה הטוב או מדי כמה חודשים במקרה הרע, מתחלפים פקידים או שרים ומשנים מדיניות.

ביטחון, חינוך, חקלאות והתיישבות הם הבסיס שעליו נשענת החברה והמדינה מאז הקמתה, ויש לתת להם חשיבות רומה בכל סדר עדיפות לאומי בכל ממשלה שתקום. המים - הם סם החיים לאוכלוסייה, להעשייה, לחקלאות, לטבע ולנוף ולשימושים נוספים המים נבחנים בכמות באיכות ובשנים האחרונות בעיקר במחיר. המים הם בשליטה מלאה של המדינה. היא מחויבת לקבוע את גבולות מחירי המים בסוגים השונים, כך שניתן לבצע פיתוח צמיחה והתחדשות. אין סיבה שהמדינה תעלה את מחיר המים ללא הצדקה ובמקביל תעביר תמיכה לחקלאים כפיצוי. לכן, בשאלת המחיר, המדינה צריכה לקבוע מדיניות ולערוך התחשבות פנימית, וזאת מבלי לעבור דרך "הכיס" של החקלאים. שאלת מחיר המים היא שאלה מרכזית וכל שינוי במחיר המים חייב להיעשות לאחר בחינה והבנה שהמים, במיוחד לחקלאות הם אמצעי ולא מטרה.

אני ערים ושותפים כמו ייתר אזרחי המדינה לראגה מיוקר המחיה, אבל לאור ההיסטוריה של המדינה ולאחר הקורונה והמלחמה באוקראינה ושינויי האקלים, ברור שמדינת ישראל צריכה לספק לעצמה לפחות את המזון הטרי בנוסף למטרות שהוזכרו. החקלאות המתקדמת בעולם שנוצרה כאן, בישראל, הפכה להיות מסמלי הנאווה של המדינה, היא ערך מרכזי ואבן ייסוד בקיומה ועתידה של המדינה. ותנאי הבחרי להתגבר גם על המשברים שברוך. אין חקלאות בלי חקלאים ואין התיישבות בלי מתיישבים - ואין חקלאים ומתיישבים ללא יכולת ושעם הקיום.

הרפורמה שלא נחתמה, התפרקות הממשלה והבחירות הקרובות, מעמידים בפנינו, החקלאים, הזדמנות לשינוי כיוון וליצירת מציאות חדשה. יש להיערך נכון ובזמן לקראת הנושאים המרכזיים בתחום החקלאות וההתיישבות בישראל. לכן את השבועות הקרובים עד הבחירות יש לנצל כדי לגבש את התוכנית לשינוי המציאות, ולהציג אותה לכל ממשלה שתבחר על בסיס הסכמה רחבה של כל גורמי החקלאות וההתיישבות.



איחן ברושני, יו"ר מים לישראל

הטעות הנדולה שנעשתה בכנסת היוצאת היא שלא הוקקו את חוק החקלאות. זאת למרות שכל המפלגות הרלוונטיות הצהירו שכך יעשו. הנהגת החקלאות וההתיישבות לא עמדה על ביצוע ההתחייבות בשזה היה אפשרי וחיוני לעשות כן, ולמעשה הייתה שותפה לרפורמה משמעותית ערב בחירות, כאשר היה ברור שלא ניתן יהיה לעמוד בהתחייבויות הממשלה היוצאת. אחרי מעל 100 שנות התיישבות וחקלאות ואחרי 74 שנות המדינה הגיע הזמן להגדיר מטרות ברורות לחקלאות ישראל, לקבוע מה הם התנאים, האמצעים והמשאבים הנדרשים, על מנת שנעמוד ביעדים הלאומיים אותה משרתת החקלאות. לשם כך נערך חוק החקלאות שחייבים לחוקק אותו מייד עם כינונה של הכנסת הבאה, ובמקביל לאישור תקציב המדינה חוק ההסדרים 2023. בחוק חייבים להגדיר את מערכת היחסים בין הציבור, הממשלה והחקלאים לשנים הבאות. החוק יקבע את מחויבויות המדינה